

УДК 821.133.1
Д12

Серія «Художня література»

Перекладено за виданням:
Dabos, Christelle. La Passe-miroir Livre 4. La Tempête
des échos / Christelle Dabos, couverture illustrée par Laurent
Gapaillard. — Paris : Gallimard Jeunesse, 2019.

Переклад з французької *Анастасії Михайлової*

Дизайнер обкладинки *Лоран Гапайяр*

Дабос К.

Д12 Кризь дзеркала. Буря лун / Крістелль Дабос ; пер. з фр.
А. Михайлової. — Х. : Віват, 2025. — 512 с. — (Серія «Худож-
ня література», ISBN 978-966-942-826-4).

ISBN 978-617-17-0948-5 (укр.)

ISBN 978-2-0750-9386-6 (фр.)

У фінальній частині тетралогії «Кризь дзеркала» Крістелль Дабос
запрошує нас у саме серце великої гри.

Офелія і Торн нарешті знайшли одне одного, недовіра між ними
подолана, проте закохані змушені тримати свої стосунки в суворій
таємниці. Лише так вони зможуть продовжити пошуки загадкового
Бога, чия руйнівна сила продовжує поглинати цілі шматки ковчегів
разом із тисячами невинних.

Чи справді Бог створив цей світ, чи він просто ошуканець? Що
було до появи ковчегів? Офелія стоїть на початку надзвичайно небез-
печного й навіть саморуйнівного шляху, щоб знайти відповіді на ці
запитання. І можливо, вона вже ніколи не зможе повернутися до
себе колишньої. Або й просто — повернутися...

УДК 821.133.1

ISBN 978-966-942-826-4 (серія)

ISBN 978-617-17-0948-5 (укр.)

ISBN 978-2-0750-9386-6 (фр.)

© Éditions Gallimard Jeunesse, 2019

© ТОВ «Видавництво "Віват"», ви-
дання українською мовою, 2025

СПОГАДИ З КНИГИ ТРЕТЬОЇ ПАМ'ЯТЬ ВАВИЛОНА

Після трьох років нидіння Офелія натрапляє на Тор-
нів слід на Вавилоні, космополітичному ковчезі-
диві сучасності. Вона дістається туди завдяки Гаелі,
Ренару й Арчибальду, які вже протягом місяців розшу-
кують Терайдугу за допомогою Роз Вітрів.

Опинившись на ковчегу близнюків Поллукса і Єле-
ни, Офелія під вигаданим іменем вступає до акаде-
мії Хорошої Родини, щоб вести розслідування про
справжню особистість Бога. Вона стикається з усемо-
гутніми лордами ЛЮКС і законом мовчання, що, на
диво, панує в цьому осередку інформації. За її пошу-
ками слідує дивні смерті: люди застигають із вира-
зом абсолютного жаху...

Завзяте навчання Офелії нарешті дає їй змогу знайти
Торна в серці вавилонського Меморія, величезної бібліо-
теки, яка називається «пам'яттю світу», куди Торн утік,
щоб спробувати знайти слід Бога. Та всупереч усім очі-
куванням особистість Бога ховається в дитячих книгах
Евлалії Бовг, письменниці за фахом, спотворення імені
якої поступово привело її до статусу Бога.

Але, якщо Бог — це Евлалія, то хто такий Інший,
альтер еґо, яке Офелія помічає в дзеркалі і яке влаштує
остаточний обвал ковчегів? І що це за луни, які Лазар,
один із Божих поплічників, вважає «ключем до всього»?

ДІЙОВІ ОСОБИ

ОФЕЛІЯ

Офелія народилася на ковчегу Аніма й, відмовившись від двох пропозицій заміжжя, була змушена побратися з Торном із Полюса. Варіація сімейної потуги дає їй змогу *читати* минуле предметів і пересуватися, проходячи крізь дзеркала. Нещасний випадок із дзеркалом у дитинстві залишив їй аномальну незграбність, тихенький голос і беззаперечну схильність до створення негараздів. Вона низького зросту й приховує сором'язливість за окулярами з квадратними скельцями, колір яких віддзеркалює її настрій; а також за старим, оживленим анімізмом трикольоровим шаликом, із яким вона ніколи не розлучається. Родина бідкається через її суворі сукні, які вийшли з моди, і *читальні* рукавички, що, хай які цінні, розпускаються через те, що їх згризає нервовість власниці. Однак, щоб стати непомітною на вавилонському ковчегу, вона пожертвує густим темним волоссям на користь короткої, але геть неслухняної зачіски, а також ховає пальто й шалик, щоб уратися в темно-блакитну форму групи передвісників.

За непомітністю Офелії ховаються цілеспрямованість і стійкість до будь-яких випробувань: спершу розгубившись через жорстокість Полюса, вона зрештою все одно керується глибоким відчуттям справедливості й правди і відмовляється прогинатися під чужу волю, коли та суперечить її власній. Уперта й вольова, Офелія провела понад два роки в пошуках найменшого

сліду Торна, її зниклого чоловіка, і змінила ковчеги, щоб нарешті мати змогу освідчитися йому й знайти в ньому найкращого союзника. Вона виявляється надзвичайно хороброю і винахідливою в пошуку особистості «Бога» й природи катаклізму, який розбив старий світ на декілька ковчегів.

ТОРН

Торн, інтендант Полюса, на вигляд грубий і неприємний скарбничий, високий і різкий на противагу низькій і чемній Офелії. Байстрик — нащадок клану Драконів під протекцією тітки Беренільди, від матері він також успадкував потугу Хронікерів, розжалуваного клану, наділеного винятковою пам'яттю. Силует Торна повторює його характер: замкнутий і холодний, як крига, що вкриває рідний Торну ковчег. Абсолютний мізантроп, він поважає тільки цифри й не терпить безладу. Кожну дію вимірює стрілка його кишенькового годинника, з яким Торн не розлучається, а вага складного дитинства, здається, тягне його усмішку долу. Однак чоловік по троху відкриває в собі справжню ненависть до насильства, палке бажання захистити тих, хто йому дорогий, і непохитне почуття обов'язку. Одержимий жагою реабілітувати родину, він розраховував на *читання* Офелії в розкритті таємниць Книги Фарука, полярного Духа родини. Втім, на жаль, усе вийшло з-під контролю: жахлива змова, у яку Торн втягнув наречену, тітку й близьких, не один раз мало не спричинила їхньої загибелі.

Поставивши собі за мету більше не залучати Офелії ні до чого проти її волі, Торн вирішує зникнути, щоб розкрити особистість «Бога» й тієї неблаганної сили, яка, здається, таємно керує життями на ковчехах. Однак тільки коли він об'єднується з Офелією, кожен із

них показує себе з найкращого боку, так ніби недоліки кожного й недовіра між ними зникли. Торнове тіло, посічене шрамами й відтепер скалічене, на противагу блискучому духу, свідчить про бажання робити все найкраще для близьких, а світ, у якому він живе, справедливим.

АРЧИБАЛЬД

Член клану Павутини, наділеного варіацією полярної родинної потуги, пов'язаної з телепатією, Арчибальд — посланець Полюса, от тільки ніхто не знає, у чому конкретно полягають його обов'язки, адже від посланця очікується певне... дипломатичне чуття. Водночас Арчибальд присвячує себе тому, щоб зробити все навпаки. Неорганізований і фамільярний жінколюб, він, проте, має звичку ніколи не брехати, але при цьому не завжди піклується про почуття співрозмовника. Тому не дивно, що Арчибальда водночас надзвичайно поважають, але й зневажають за витівки. Можливо, йому охоче пробачають таку поведінку через ангельську вроду. До того ж його становище при дворі й родина, що навіює побоювання й обожнювання, дарують престиж, який він старанно знеславлює. А проте, Арчибальдова зневага насправді приховує гострий розум і глибокий смуток. За безтурботною зовнішністю посланця ховається неабиякий політичний стратег, а також він має хист переконувати, що служить тільки власним інтересам, однак більшість його дій дає змогу Офелії, Беренільді й навіть Торну вижити серед ворогів. Після того як його викрали з оселі в Місяцесяйві, що мало репутацію найбезпечнішого місця Небограда, Павутини розірвала з ним зв'язок. Відтепер Арчибальд, відрізаний від усього, що було йому знайоме, вільний

птах, здатний знаходити переходи між Розами Вітрів — дверима, які дають змогу подорожувати з одного кінця світу на інший...

РОЗЕЛІНА

Тітка Розеліна ні в кого нічого не просила, коли її відправили на Полюс як компаньйонку Офелії. Буркотлива й сувора, немов погано змазана дверна петля, вона вирізняється непохитним прагматизмом.

Однак під суворим шиньйоном насправді ховається дикий захисний інстинкт і непорушна мораль, що знаходить свій вияв навіть у ворожому середовищі. Варіація потуги обдарувала її дуже особливим хистом до паперу, тож нерідко можна побачити, як тітка Розеліна задовольняє нудьгу чи гамує хвилювання, лагодячи книги чи зашиваючи все, що трапляється їй під руку. Вона ненавидить крижаний холод Полюса, але по-справжньому любить хрещеницю Офелію і захоплюється Беренільдою, із якою її пов'язала потужна й щира дружба. Коли жінці доводиться повернутися на Аніму, вона починає жахливо сумувати за Полюсом і Беренільдою, хоч їй легше проковтнути свої дорогоцінні папери, ніж зізнатися в цьому. Отже, щойно з'являється можливість, тітка Розеліна без жодних вагань кидається в першу-ліпшу Розу Вітрів, щоб возз'єднатися з названою родиною й підтримати її в скрутну годину.

БЕРЕНІЛЬДА І ВІКТОРІЯ

Вродлива й невблаганна — ось що передусім спадає на думку, щоб описати Беренільду, єдину з клану Драконів, хто вижив, і тітку Торна. Вродою Фарукової

фаворитки захоплюються, а її махінацій у серці Небограда бояться. Кланові міжусобиці й придворні інтриги забрали життя її чоловіка Ніколя й трьох їхніх дітей: Томаса, Маріон і П'єра. Підживлена люттю, болем і жагою знову стати матір'ю Беренільда не відступається ні перед чим, щоб закріпити становище при дворі. Її примхлива вдача часто створює Офелії незручності, але попри інколи грубу поведінку Беренільда глибоко прив'язалася до неї.

Вагітність ставить її в особливе становище, адже вона народить першого за декілька століть прямого нащадка Духа родини. Хоча напозір жінка зневажає Арчибальда, але сліпо вірить у вірність і доброту посланця і називає його хрещеним доньки Вікторії. Подейкують, що Беренільда і Вікторія — єдині люди, про яких справді піклується Фарук. На щастя, нова потуга, яку розвинула Вікторія, дає їй змогу розділитися і відправляти в подорож астрального двійника, якого, здається, здатні побачити лише «Бог» і Фарук... Та заради порятунку останньої дитини, яка в неї залишилася, Беренільда без вагань скористається кігтями...

ГАЕЛЬ І РЕНАР

Ренар, справжнє ім'я Ренольд, працює в Місяцесяйві слугою пані Клотильди, бабусі Арчибальда. Характер цього рудого велетня так само яскравий, як і чуприна. Коли Офелія з'являється в Місяцесяйві під фальшивою особистістю Міма, лакея Беренільди, Ренар бере її під опіку й погоджується ввести в придворні таїнства в обмін на десяток перших зелених піскових годинників. Коли він стає жертвою несправедливості після смерті хазяйки, Офелія бере його на службу як радника. Ренар — відданий друг, вірний провідник і міц-

не плече, на яке можна спертися. Він уже декілька років плекає до Гаелі, механікині Місяцесяйва, прихильність і захоплення.

Протеже Матінки Гільдегарди, Гаель — остання жива представниця клану Нігілістів, клану, що мав силу анулювати потуги інших. Щоб приховати походження, вона фарбує коротке волосся в темний колір і носить чорний монокль, який називає «лихим оком». Більш замкнена, ніж Ренар, вона поділяє його почуття, але ніколи по-справжньому в цьому не зізнається. Надзвичайно чесна, Гаель ненавидить придворні інтриги й стійко підтримує Офелію.

ЕЛІЗАБЕТ І ОКТАВІО

Елізабет, аспірантка-віртуозка, очолює підрозділ учнів у передвісники, до якого вступає Офелія на Вавилоні. Висока, худорлява, з обличчям, поцяткованим ластовинням, Елізабет дуже кепсько знається на тонкощах гумору, але дуже добре — на тонкощах інформації. Вона ж спеціалізується на базах даних. Похресниця Єлени походить із безсилюх, проте стає однією з нечисленних союзниць Офелії серед передвісників.

Октавіо ж є нащадком Поллукса. Він походить із родинної гілки Винозорих. Як і його мати, леді Септима, викладачка Хорошої Родини; хлопець наділений незрівнянно гострим зором. Він навчається в групі передвісників, щоб стати аспірантом-віртуозом. Поки мати хоче зробити його найкращим у підрозділі, Октавіо жадає сам заслужити своє місце. Зовсім не причетний до махінацій леді Септими, хлопець починає проймається дружніми почуттями до Офелії й намагається довести, що він — «хороша людина», навіть якщо це затягне в небезпечні ситуації поза його розумінням.